

заможним прошаркам суспільства до протирічь законодавчого регулювання її функціонування, що у комплексі нівелює сутність реформи у контексті реалізації очікувань сільського населення.

Особливо проблематику децентралізації відчувають громади, які не є центром ОТГ або за своїм розміром (ресурсами) є меншими відносно інших членів об'єднаної структури.

Конфлікти між первинними громадами у рамках ОТГ на сьогодні мають здебільшого латентний характер, поступово створюючи високий рівень напруги і недовіри у міжособистісних відносинах.

Отже є проблема нерівного розподілу влади всередині громади і слід шукати механізми її вирівнювання. Якщо це питання не піднімати, то ці громади будуть відчувати себе постійно ущемленими, відчувати несправедливість у розподілі влади в ОТГ. Це призводить до відчуження рядового члена громади від ОТГ.

Вбачається, що одним з шляхів подолання розриву між формальною та традиційною складовою соціальної організації ОТГ є забезпечення справедливого доступу до ресурсів ОТГ кожній первинній громаді. Так, можна нормативно встановити зобов'язання місцевої влади у черговому порядку вирішувати проблеми членів ОТГ, а також планово і рівномірно розподіляти наявні фонди з метою вирівнювання якості життя на всій території ОТГ.

Література:

1. Зеленкевич Л.П. Соціокультурні чинники та соціальні ризики децентралізації в сільських громадах (на прикладі Запорізької області) : дис. канд. соц. наук за спеціальністю 22.00.04 / Класичний приватний університет, Запоріжжя, 2019. 244 с.
2. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10 січня 2020 / Міністерство розвитку громад та територій України URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/526/10.01.2020.pdf>

Ключник Альона Володимирівна

доктор економічних наук, професор

Миколаївський національний аграрний університет, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування і міжнародної економіки

Мухарський Ігор Георгійович

аспірант

Миколаївський національний аграрний університет

СОЦІАЛЬНІ ПОСЛУГИ В ОТГ (НА ПРИКЛАДІ РАДСАДІВСЬКОЇ ОБ'ЄДНANOЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ)

В сучасних умовах тема соціальних послуг є актуальною у публічному просторі. Це пояснюється по-перше, тим, що в країні з'явилися нові соціальні групи, які потребують цих послуг, і яких не було

в Україні раніше. Наприклад, внутрішньо переміщені особи, ветерани АТО та інші категорії, постраждалі внаслідок воєнного конфлікту на сході країни. По-друге, це реформа децентралізації, яка дала громадам нові повноваження, а разом з тим і нові зобов'язання. Зокрема, у напрямку організації якісних соціальних послуг для людей, які їх потребують, на місцевому рівні. Тому постає необхідність у обґрунтуванні заходів щодо підвищенні якості надання таких соціальних послуг в об'єднаних територіальних громадах, здійсненні ефективного контролю за їх відповідністю до визначених державних соціальних стандартів, підвищенні взаємодії органів виконавчої влади та громадськості у сфері надання відповідних соціальних послуг. Вищезазначені чинники й зумовили актуальність дослідження.

17.01.2019 р. був прийнятий Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII, який вступив в дію 01.01.2020 року та визначає основні організаційні та правові засади надання соціальних послуг, спрямованих на профілактику складних життєвих обставин, подолання або мінімізацію їх негативних наслідків, особам/сім'ям, які перебувають у складних життєвих обставинах. Згідно ст.1, п 17 цього Закону соціальні послуги - дії, спрямовані на профілактику складних життєвих обставин, подолання таких обставин або мінімізацію їх негативних наслідків для осіб/сімей, які в них перебувають. Особі/сім'ї можуть надаватися одна або одночасно декілька соціальних послуг [1].

Нами визначені основні нововведення системи надання соціальних послуг, що вступили у силу з 1 січня 2020 р. (рис.1).

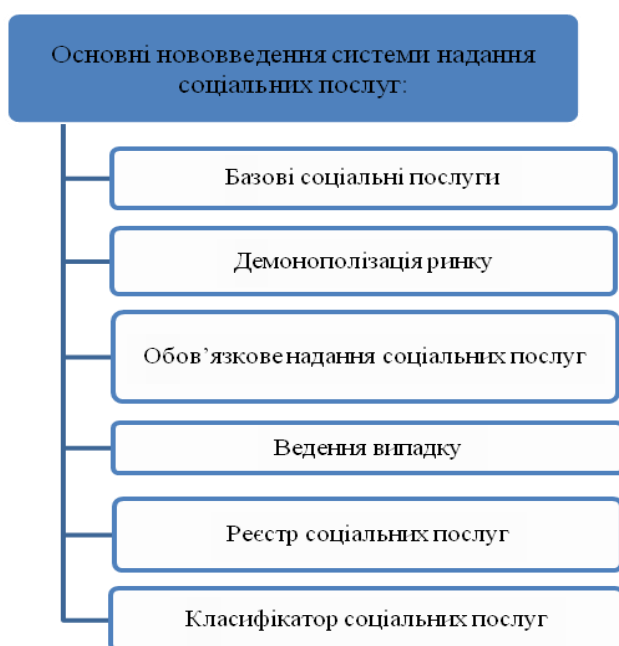

Рисунок 1 – Основні нововведення системи надання соціальних послуг

Вважаємо, що одним із стратегічним орієнтиром удосконалення системи надання соціальних послуг в Радсадівській об'єднаній територіальній громаді [2] є визначення її як однією із стратегічних цілей розвитку громади. У 2020 р. закінчується термін реалізації діючої Стратегії розвитку громади. Тому наразі створена робоча група щодо розробки проекту Стратегії розвитку Радсадівської сільської об'єднаної територіальної громади на 2021-2024 рр. Нами було запропоновано визначити 3-тю стратегічну ціль – Покращення послуг, які надаються в громаді (табл. 1).

Таблиця 1. - Покращення послуг, які надаються в громаді

Оперативна ціль 3.3.	Пріоритетні напрями досягнення оперативних цілей	Основні завдання і проекти за оперативними цілями
Покращення якості соціальних послуг	3.3.1. Створити і забезпечити актуалізацію реєстру соціальних послуг і бази даних осіб, які потребують їх надання.	Розробити Концепцію розвитку соціальних послуг
	3.3.2. Створити мережу будинків сімейного типу і забезпечити розвиток сімейних форм виховання дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.	Забезпечити відкритість і загальну доступність інформації про соціальні послуги, які надаються на території громади (у т.ч. не комунальними закладами)
	3.3.3. Розширити перелік соціальних послуг для різних категорій населення.	Запровадити систему виявлення потреб мешканців у соціальних послугах, які не надаються на території ОТГ (за допомогою анкетування, скриньки пропозицій тощо)
		Удосконалити систему соціально-побутового обслуговування одиноких непрацездатних громадян похилого віку та людей з особливими потребами
		Сприяти підвищенню кваліфікації та навчанню співробітників соціальних установ щодо новітніх методик надання соціальних послуг та роботи з клієнтами

		Забезпечити соціальним житлом дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування
		Забезпечити систематичне оцінювання потреб сімей і дітей, що перебувають у складних життєвих обставинах, та соціальну підтримку таких сімей і дітей
		Налагодити роботу з населенням щодо відповідального материнства і батьківства та захисту прав дитини
		Вивчити потребу населення у платних соціальних послугах, розробити Положення про надання платних послуг, в якому передбачити перелік соціальних послуг, що надаються за плату, тарифи на платні послуги, порядок розрахунків тощо; провести інформаційну роботу серед населення.

Вважаємо, що запропоновані нами заходи допоможуть адаптуватися Радсадівській об'єднаній територіальній громаді до нових умов, які передбачені Законом України «Про соціальні послуги» та забезпечити якісними послугами усіх членів громади.

Література:

1. Закон України «Про соціальні послуги» від 17.01.2019 р. № 2671-VIII.
2. Офіційний сайт Радсадівської ОТГ <https://radsadivska-gromada.gov.ua/>.